

**Белорусский государственный университет
Филологический факультет
Кафедра английского языкознания**

Аннотация к дипломной работе
«ПРОБЛЕМА ПЕРЕВОДИМОСТИ
И СПОСОБЫ ДОСТИЖЕНИЯ АДЕКВАТНОСТИ ПЕРЕВОДА
ЛИТЕРАТУРНЫХ СКАЗОК
(НА МАТЕРИАЛЕ СКАЗКИ ДЖ. БАРРИ «ПИТЕР ПЭН»)

»

СЕНЧУК АЛИСИЯ НИКОЛАЕВНА,
РУКОВОДИТЕЛЬ КУЛИЕВА ОЛЬГА НИКОЛАЕВНА

2022 год

РЕФЕРАТ

Сенчук Алисия Николаевна

ПРОБЛЕМА ПЕРЕВОДИМОСТИ И СПОСОБЫ ДОСТИЖЕНИЯ АДЕКВАТНОСТИ ПЕРЕВОДА ЛИТЕРАТУРНЫХ СКАЗОК (на материале сказки Дж.М. Барри «Питер Пэн»)

Структура и объем дипломной работы: дипломная работа состоит из введения, четырех глав, заключения, списка использованной литературы, включающего 63 источника, и приложения. Объем дипломной работы – 78 страниц.

Ключевые слова: ПЕРЕВОД, ПЕРЕВОДОВЕДЕНИЕ, ТЕОРИЯ НЕПЕРЕВОДИМОСТИ, НЕПЕРЕВОДИМЫЕ ЭЛЕМЕНТЫ, АДЕКВАТНОСТЬ ПЕРЕВОДА, ЭКВИВАЛЕНТНОСТЬ ПЕРЕВОДА.

Объект исследования – непереводимые элементы английского языка.

Предмет исследования – способы достижения адекватности при передаче непереводимых элементов в тексте литературной сказки Дж.М. Барри «Питер Пэн».

Цель работы – выявление наиболее эффективных способов передачи непереводимых элементов в тексте литературной сказки Дж.М. Барри «Питер Пэн».

Методы и приемы исследования: описательный метод, группировка, компонентный анализ лексического значения слов, оценка, интерпретация полученных данных.

Научная новизна исследования состоит в том, что в работе представлен анализ наиболее распространенных и эффективных способов передачи непереводимых элементов текста в литературной сказке, а именно: имен собственных, фразеологических оборотов, реалий, каламбуров, иноязычных вкраплений и ломаной речи.

Теоретическая значимость исследования заключается в анализе лингвистической сущности понятий «перевод», «непереводимость», а также в определении наиболее частотных способов передачи непереводимых элементов на русский язык.

Практическая значимость исследования и область применения результатов исследования состоит в том, что его можно включить в лекционный материал для обучения студентов лингвистических вузов языковых специальностей таким дисциплинам, как «Теория и практика

перевода», «Лексикология», «Стилистика», а также использовать при написании курсовых и дипломных работ.

Результаты исследования были апробированы на XV Международной научно-практической конференции преподавателей, аспирантов, магистрантов, студентов «Идеи. Поиски. Решения» (23 ноября 2021 года, г. Минск); 78-ой и 79-й научных конференциях студентов и аспирантов Белорусского государственного университета (22 апреля 2021 года, 11 мая 2022 года).

РЭФЕРАТ

Сянчук Алісія Мікалаеўна

ПРАБЛЕМА ПЕРАКЛАДНАСЦІ І СПОСАБЫ ДАСЯГНЕННЯ АДЭКВАТНАСЦІ ПЕРАКЛАДУ ЛІТАРАТУРНЫХ КАЗАК (на матэрыяле казкі Дж.М. Бары "Пітэр Пэн")

Структура і аб'ём дыпломнай працы: дыпломная праца складаецца з увядзення, чатырох частак, заключэння, спісу выкарыстанай літаратуры, які ўключае 63 крыніцы, і дадатку. Аб'ём дыпломнай працы - 78 старонак.

Ключавыя словы: ПЕРАКЛАД, ПЕРАКЛАДАЗНАЎСТВА, ТЭОРЫЯ НЕПЕРАКЛАДАЛЬНАГА, НЕПЕРАКЛАДАЛЬНЫЯ ЭЛЕМЕНТЫ, АДЭКВАТНАСЦЬ ПЕРАКЛАДУ, ЭКВІВАЛЕНТНАСЦЬ ПЕРАКЛАДУ.

Аб'ект даследавання – неперакладальныя элементы англійскай мовы.

Прадмет даследавання – спосабы дасягнення адэкватнасці пры перадачы неперакладальных элементаў у тэксце літаратурнай казкі Дж.М. Бары "Пітэр Пэн".

Мэта работы – выяўленне найбольш эфектыўных спосабаў перадачы неперакладальных элементаў у тэксце літаратурнай казкі Дж.М. Бары "Пітэр Пэн".

Метады і прыёмы даследавання: апісальны метады, групоўка, кампанентны аналіз лексічнага значэння слоў, ацэнка, інтэрпрэтацыя атрыманых дадзеных.

Навуковая навізна даследавання складаецца ў тым, што ў працы прадстаўлены аналіз найбольш распаўсюджаных і эфектыўных спосабаў перадачы неперакладальных элементаў тэксту ў літаратурнай казцы, а менавіта: імёнаў уласных, фразеалагічных зваротаў, рэалій, каламбураў, іншамовных украпванняў і ломанай гаворкі.

Тэарэтычная значнасць даследавання заключаецца ў аналізе лінгвістычнай сутнасці паняццяў "пераклад", "неперакладальнасць", а таксама ў вызначэнні найбольш распаўсюджаных спосабаў перадачы неперакладальных элементаў на рускую мову.

Практычная значнасць даследавання і вобласць прымянення вынікаў даследавання складаецца ў тым, што яго можна ўключыць у лекцыйны матэрыял для навучання студэнтаў лінгвістычных ВНУ моўных спецыяльнасцяў такім дысцыплінам, як «Тэорыя і практыка перакладу», «Лексікалогія», «Стылістыка», а таксама выкарыстоўваць пры напісанні курсавых і дыпломных работ.

Вынікі даследавання былі апрабаваныя на XV Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі выкладчыкаў, аспірантаў, магістрантаў, студэнтаў «Ідэі. Пошукі. Рашэнні » (23 лістапада 2021 года, г. Мінск); 78-й і 79-й навуковых канферэнцыях студэнтаў і аспірантаў Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта (22 красавіка 2021 года, 11 мая 2022 года).

ABSTRACT

Senchuk Alicia Nikolaevna

THE PROBLEM OF TRANSLATABILITY AND WAYS TO ACHIEVE THE ADEQUACY OF THE TRANSLATION OF LITERARY FAIRY TALES (based on the material of J.M. Barry's fairy tale "Peter Pan")

The structure and scope of the thesis: the thesis consists of an introduction, four chapters, a conclusion, a list of references, including 63 sources, and an appendix. The volume of the thesis is 78 pages.

Thesis: 67 pages, 63 sources, 1 appendix.

Keywords: TRANSLATION, TRANSLATION STUDIES, THEORY OF UNTRANSLATABILITY, UNTRANSLATABLE ELEMENTS, ADEQUACY OF TRANSLATION, EQUIVALENCE OF TRANSLATION.

The object of the research is the untranslatable elements of the English language.

The subject of the research is the ways to achieve adequacy in the transmission of untranslatable elements in the text of J.M. Barry's literary fairy tale "Peter Pan".

The purpose of the work is to identify the most effective ways of transmitting untranslatable elements in the text of J.M. Barry's literary fairy tale "Peter Pan".

Research methods and techniques: descriptive method, grouping, component analysis of the lexical meaning of words, evaluation, interpretation of the data obtained.

The scientific novelty of the research is in the fact that the paper presents the analysis of the most common and effective ways of transmitting untranslatable text elements in a literary fairy tale, namely: proper names, phraseological units, realities, puns, foreign language inclusions and broken speech.

Theoretical significance of the research lies in the analysis of the linguistic essence of the concepts of "translation", "untranslatability", as well as the determination of the most frequent ways of transmitting untranslatable elements into Russian.

The practical significance of the research and the scope of application of the research results is that it can be included in the lecture material for teaching students of linguistic specialties such disciplines as "Theory and Practice of Translation", "Lexicology", "Stylistics", as well as used when writing term papers and theses.

The results of the study were tested at the XV International Scientific and Practical Conference of teachers, graduate students, undergraduates, students "Ideas. Search. Decisions" (November 23, 2021, Minsk); 78th and 79th scientific conferences of students and postgraduates of the Belarusian State University (April 22, 2021; May 11, 2022).